

GILLETTE & L'ORÉAL, WOMEN USA

VOL. II

Florida • Georgia • Hawaii • Idaho • Illinois • Indiana • Iowa • Kansas

GILLETTE & L'ORÉAL, WOMEN USA — VOL. II

L'ORÉAL THROUGH GILLETTE · 04

*Florida, Georgia, Hawaii, Idaho, Illinois, Indiana, Iowa,
Kansas. Hatua ya pili ya safari ya kuvuka Amerika;
utangulizi wa pamoja wa Aktiki umehifadhiwa hapa kwa
ukamilifu, ukiwa umekunjwa kwa ajili ya wale wanaosoma
mfululizo kwa mpangilio.*

Sura Sifuri — ufunguzi wa pamoja

*Sura hii ya ufunguzi inashirikiwa na juzuu zote sita za
Wanawake wa Marekani. Imechapishwa hapa kwa ukamilifu, na
imekunjwa ili mfululizo uweze kusomwa kwa mpangilio bila
marudio.*

SURA SIFURI

Hapa, dunia si eneo: ni mpaka. Ncha ya Kaskazini haikaribishi,
haisamehe, haiachi nafasi ya kukosea. Weupe unatawala kama
kitu kamili, kimya na kisicho na kumbukumbu. Halijoto si
takwimu ya hali ya hewa: ni mnyama mwindaji. Usiku hudumu
kwa miezi, huponda mawazo, hupotosha maumbo ya watu,
humeza nia yao.

Jamii ni chache, ndogo na zilizojifunga. Inuit, Yupik, watu wa
Aktiki wanaishi mahali ambapo hakuna mtu angechagua kubaki.
Hapa, kila mtu ni muhimu kwa kuendelea kuishi kwa kundi. Kama
huna manufaa, unakuwa mzigo. Na wale wanaokuwa mzigo

hutoweka ndani ya ukimya, ndani ya theluji, ndani ya mantiki ya mazingira yasiyotoa nafuu yoyote.

Vituo vya kisayansi vinaongeza aina nyingine ya baridi: ile ya ngazi za mamlaka. Hapa, mwanamke ni uwepo adimu, kitu kisicho cha kawaida ambacho lazima kijizoeshe au kishindwe.

Mahali hapa, dhana ya “kutoweka” haipo. Kuna weupe tu unaofuta kila kitu.

Wanawake wa Inuit na Yupik

Msichana wa Aktiki hadekezwi: anaandaliwa. Anajifunza mapema kustahimili baridi, giza na njaa. Lazima awe na manufaa kwa ukoo, kwa sababu hapa utambulisho si wa mtu binafsi. Ni wa kazi. Mwanamke hubeba mzigo wa familia na jamii: chakula, moto, watoto, ngozi, matunzo. Hakuna anayezungumza kuhusu haki. Hakuna anayezungumza kuhusu udhaifu. Msongo wa mawazo upo, lakini hauna jina. Ukatili upo, lakini hauna mashahidi.

Mwanamke wa vituo vya kisayansi

Ameelimika, ana ujuzi, amezoea nidhamu. Anawasili kama mtafiti, fundi na daktari. Haraka anagundua kwamba Ncha ya Kaskazini haitambui vyeti. Hapa, uthabiti wa akili ndio pekee unaohesabika. Ngazi za mamlaka za wanaume zinamtawala, na kila dalili ya udhaifu inatafsiriwa kama udhaifu. Ni mazingira ambamo nguvu haitoshi: kujitawala kupita kiasi kunahitajika.

Mwanamke wa Magharibi “wa nje”

Amelelewa katika uhuru, anawasili akiamini kwamba anaweza kuishinda baridi. Lakini mahali hapa panamvunja: upweke, nafasi ndogo mno, ukimya usio na mwisho. Vituo si jamii, ni mitambo.

Na mwanamke, ndani ya mtambo uliobuniwa na wanaume, lazima apigane ili asitoweke.

Safari ya Kwenda Ukingoni mwa Dunia

Jirani yangu, Antonio, aitwaye Nino, alikuwa amezungumza kwa miaka mingi kuhusu North Cape, jua la usiku wa manane, miezi isiyo na giza. Ilikuwa ndoto aliyoiweka mfukoni, kama kitu kisichowezezana. Asubuhi moja ya Mei, nilibonyeza kengele ya mlango wake na kusema hili tu: “Funga sanduku lako. Nitarudi baada ya saa moja. Tutarudi baada ya siku 30.” Aliniangalia, akiwa ameshangaa, mwenye furaha. Mke wake, akiwa na wasiwasi, aliuliza mipango yetu ni ipi. “Kuifukuzia ndoto,” nilijibu.

Tuliingia garini. Wake zetu walituangalia kama vichaa. Lakini safari hii ilikuwa ya kweli. Nino tayari alikuwa amejaa maswali. “Tunaenda wapi? Nibebe pesa kiasi gani?” “Tulia,” nilimwambia. “Tutafika baada ya saa 54. Kilomita 5,000 tu. Tuko ndani ya Range Rover mpya. Furahia safari.”

Kila baada ya kilomita 300 nililazimika kusimama: yeye, aliyenizidi umri kwa miaka kumi na miwili, alikuwa na mwendo wake. Mimi nilikuwa na maji na vinywaji; yeye alikuwa na kahawa na mahitaji ya mwili. Na kadiri tulivyoendelea, ndivyo alivyoziidi kuzungumza kuhusu maisha yake. Mambo ambayo nisingeyajua kamwe kama si ile barabara isiyo na mwisho.

Wanaume wawili peke yao ndani ya gari, wakizungumza kuhusu wanawake kila wakati. Yeye alikuwa amemjua mke wake peke yake. Nilicheka. Nilimtuliza: “Sisi sote tuko hivyo hivyo.”

Aliniuliza nilifanyaje kubaki na akili timamu nikiendesha kwa saa 60. Nilimweleza kuhusu Urusi, nilipokuwa na miaka 22 nikaendesha kwa saa 51 ili kukutana na mwanamke ambaye

sikuwahi kumwona. “Umbali si mipaka,” nilimwambia, “Ni visingizio. Mimi sijawahi kuwa navyo.”

Kuwasili katika weupe

Tuliingia Norway. Hosteli moja kando ya barabara. Tungeliacha gari pale na kuendelea kwa sleji.

Kiongozi alikuwa amejifunika mwili mzima, hapenyeki. Alipovua miwani yake, niligundua kwamba alikuwa mwanamke.

Mwanamke wa Norway, kimya, wa moja kwa moja, wa barafu. Nino katikati ya sleji, yeye mbele, mimi wa sentimita 190 nyuma, nikifunga msafara.

Bado kulikuwa na mwanga wa mchana. Saa yangu ilionyesha muda, lakini haikuniambia kama ni usiku au asubuhi. Lilikuwa jua la usiku wa manane. Tulikuwa tumefika North Cape.

Nino alilia. Alinikumbatia. Nilimwambia, nikicheka, “Kuwa makini... watu wanaweza kudhani sisi ni mashoga.” Tulicheka, lakini tulikuwa ukingoni mwa dunia.

Kisha ikaja barafu kali: -52°C .

Kuingia katika Aktiki halisi

Walitupeleka kwenye kontena la chuma ili tubadilishe nguo. Suti nzito mno, zilizojazwa pamba, zilizofungwa kwa zipu tata.

Nilimlipa kiongozi. Nino aliachwa katika igloo moja pamoja na wanaume kadhaa; mimi niliachwa katika nyingine pamoja na familia: mzee mmoja, kati ya miaka 70 na 80, na wanawake watatu kati ya miaka 30 na 50.

Ulikuwa ulimwengu uliofungwa. Rahisi. Katili.

Mwanamume alikaa pembeni. Wanawake waliendesha mwendo wa maisha. Na choo kilikuwa kilima kilicho mita tano kutoka igloo: kinyesi kiliganda kabla ya kugusa ardhi. Mkojo wangu wa kwanza ukawa nyota ya Aktiki ya rangi ya njano. Ilikuwa Kaskazini ikinisalimia.

Mwanamke wa umri wa kati, Magi, alizungumza Kiingereza kidogo. Mengine yalikuwa ishara, macho, mikono. Lugha ya baridi.

Nilipokuwa sina uhakika jinsi ya kutumia suti, yeye, bila kufikiri, aligusa kinena changu ili kunionyesha zipu iliyofichwa. Hapakuwa na hila, hapakuwa na aibu: kazi tu. Kuendelea kuishi.

Siku tatu ndani ya igloo

Walileta chakula. Samaki wa kukaushwa kwa moshi, samaki mbichi, maini ya chewa, tumbo la nyangumi. Na mipira ya papa. Hapakuwa na chaguo. Hapakuwa na mbadala. Kilikuwa kile ambacho maumbile hutoa.

Kisha nikanywa: kimiminika chekundu. Nilidhani ni divai. Ilikuwa damu ya nyangumi iliyochujwa, iliyochemshwa na kutiwa sukari. Niliinywa. Ilinipa nguvu ambayo sikuwahi kuihisi kabla. Nishati ya asili kabisa. Nilidhani ni kokeni. Hapana. Ilikuwa Kaskazini ikiingia mwilini.

Wanawake waliniangalia. Mzee alitoka kwenda kuwinda. Nilipumzika na kunywa damu. Siku tatu bila simu, intaneti, kompyuta, bila Nino. Mimi na wao tu.

Hapakuwa na usiku. Mwanga tu, moto, barafu na pumzi.

Wale wanawake watatu walilala chini ili walale. Nilitafuta mahali. Yule mdogo kuliko wote aliinua mkono wake na kunipa ishara

nisogee karibu. Waliangua kicheko. Sikuelewa. Walisema kwamba nilikuwa “Krismasi” yao.

Njia ya kusema kwamba nilikuwa nimekubaliwa.

Nilijaribu kuwapa pesa kidogo kama shukrani. Walikataa. Walitaka tu kukumbatiwa. Na maneno machache kwa lugha ya Calabria ili wajisikie karibu zaidi.

Pale nilielewa thamani ya zawadi za kweli: zile zisizoweza kununuliwa wala kuuzwa.

Kuaga kwa kiongozi

Baada ya siku tatu, kiongozi aliwasili. Alizungumza na wale wanawake watatu kwa saa moja. Mimi nilikuwa nje. Sikuelewa walichokuwa wakisema. Halikuwa jambo langu. Ilikuwa lugha yao, ulimwengu wao, sheria yao.

Ndani ya kontena, nilipokuwa nikivua nguo, kiongozi aliingia. Mdadisi. Wa moja kwa moja. Wa Kaskazini. Alinikumbatia kwa nguvu. Alinibusu. Ngozi yake ilikuwa nyeupe kama maziwa. Macho yake yalikuwa ya buluu kama anga la Agosti.

Aliniomba nimchukue niende naye. Angefanya lolote ili kutoka katika ulimwengu ule.

Nilitabasamu kwa heshima. Sikuweza. Sikupaswa.

Nilimwachia ahadi moja tu: “Ukihitaji chochote, niandikie barua. Nitakusaidia.” Hata pesa alizikataa. Alikuwa mwanamke mrembo, lakini mpweke. Upweke usioweza kuonekana kwa mbali. Upweke ambao baridi haiusamehe.

Kurudi nyumbani

Tulikwenda kumchukua Nino. Alikuwa amefurahi mno. Hakutaka kurudi. Lakini mimi nilikuwa na miadi na mke wake.

Aliwasimulia kila mtu kuhusu siku zake tatu. Mimi nilinyamaza. Sikuwahi kumshirikisha yule mwanamume chochote. Karatasi tu.

Na hivyo, wakati Nino akirudi katika ulimwengu wake, mimi nilikuwa tayari njiani kuelekea mwingine. Mahali pengine. Mkutano mwingine.

Karibu.

Hitimisho

Kaskazini haikuchukui: inakubadilisha. Na kamwe

haikurudishi ukiwa mzima. Wanaume huja Ncha ya Kaskazini wakitafuta mwanga, ukimya, picha, ndoto. Wanawake hubaki ili kuendelea kuishi.

Wanaume husimulia walichokiona. Wanawake hunyamazia walichokipitia.

Wanaume hurudi. Wanawake hubaki. Hubaki katika baridi, katika nyumba za theluji, katika ukimya usiosikika. Hubaki ili kutegemeza jamii zisizowasherehekea. Hubaki ili kuwalinda watoto, wazee, wageni. Hubaki bila kuonekana.

Nilichukua kumbukumbu moja tu kutoka pale: mwanamke mrembo, mrembo kupita kiasi, lakini mpweke. Si kwa maana ya kimapenzi. Kwa maana ya kibinadamu. Kwa maana ya kusikitisha.

Tafakari

Kaskazini haiui mwili. Inaua uwepo. Na kinachobaki ni weupe: mahali ambapo wanawake huishi na kutoweka kwa wakati mmoja.

Ndiyo sababu ninaandika. Kwa sababu maeneo ya kupindukia hayasimulii hadithi yao wenyewe. Na wale wanaoyapita hawawezi kujipa anasa ya kunyamaza.

Si mimi. Si mimi. Ardhi yangu ilinizaa, na sehemu nyingine ya dunia inanikaribisha si kama mgeni, bali kama mmoja wa familia.

Kutoka kwenye weupe kamili wa Kaskazini, nilishuka katika mkanganyiko kamili wa Marekani.

MAREKANI

Kazi Isiyowezekana

Kufanya kazi katika kampuni ya Kimarekani kwa miaka kumi na minane hukupa kitu ambacho hakuna kampuni nyingine duniani inaweza kukupa: utamaduni wa kazi, taratibu, dhamira iliyo wazi, na mfumo wa maadili ambayo si nadharia — ni mazoea ya kila siku. Hawakuelezi; wanakujengea. Na wanafanya hivyo bila kukuomba ruhusa.

Nilikuwa katika ofisi ya New York nilipopewa kazi ambayo sikuwahi kuiwazia. Si kupandishwa cheo. Si uhamisho. Jaribio.

Mpango wa siri, ulioundwa ili kuthibitisha mfano wa mahusiano ya kibinadamu ndani ya Marekani. Hawakuwa wamechagua mameneja, wanasaikolojia wala wakufunzi. Walikuwa wamechagua watu wenye aina fulani ya uzoefu wa maisha halisi. Na jina langu likajitokeza — ingawa nilikuwa katika mauzo kwa miaka kumi na minane. Hawakuwa wakiangalia cheo: walikuwa wakiangalia akili.

Mtihani ulikuwa rahisi kuueleza na mgumu mno kuukamilisha:

kutembelea majimbo 50 ya Marekani ndani ya mwaka mmoja, nikichagua miji mwenyewe na kukaa angalau wiki moja katika kila mmoja.

Wiki mbili za mwisho zingekuwa likizo ya lazima. Wangegharamia matumizi yote. Nilitakiwa tu kuishi, kuangalia, kuelewa, na kuwasilisha ripoti kila Jumatatu. Simulizi ya kibinadamu, kavu, sahihi.

Nilisaini mkataba. Niliwajulisha nyumbani. Hawakuuliza chochote. Walitaka tu kujua kama mahitaji ya mwezi yalikuwa yamefika. Mimi nilikuwa karibu kukabili mwaka mmoja Amerika. Wao, kama kawaida, walikuwa wakikabili mwezi unaofuata.

Ili kuwa upande salama, mshahara wangu uliwekwa moja kwa moja kwenye akaunti yangu ya benki nchini Italia. Ilikuwa njia ya adabu ya kuniambia: “Usifanye upuuzi wowote. Ishi kwa kile ulicho nacho. Tuone wewe ni nani hasa.”

Ni miaka kumi na mitano tu baadaye ndipo nilipata ripoti zangu za awali, uchambuzi, na nyaraka walizokuwa wamekusanya kunihusu. Kitabu hiki kilizaliwa kutoka hapo. Nilipata idhini ya kukichapisha, kwa sharti moja: kamwe nisiitaje kampuni iliyokiagiza.

Haijalishi. Hadithi hii haihusu nembo. Inamhusu mwanamume katika nchi isiyowezekana kuielewa usipoiishi wewe mwenyewe.

Nianzie sehemu iliyo mbali zaidi?

Chaguo la busara lilikuwa kuanzia pembezoni, si katikati. Kwa sababu mbili rahisi:

1. Nilikuwa nimetoka tu kwenye jaribio: uwazi wa akili wa hali ya juu, umakini wa kiwango cha juu kabisa.

2. Kwa kuanzia kwenye ukingo ningeweza kurekebisha mwelekeo na kumaliza safari kwa usafi.

Sikuhitaji kuanzia Boston wala Chicago. Nilipaswa kuanzia mpakani. Mahali palipokuwa Amerika kwenye karatasi tu.

Nilichagua Juneau, mji mkuu wa Alaska. Uliojitenga. Unaofikika kwa mashua au ndege tu. Mji usio wa mtu yeyote. Mahali kamili pa kuanzia.

Kutumia Rasilimali kwa Busara

Kabla ya kuondoka, nilifanya kile ambacho Mmarekani hukiheshimu kuliko yote: nilijipanga kama mtaalamu, si kama mtalii.

Nilipiga simu kwa mashirika matatu ya ndege yanayojulikana zaidi, yale yenye mitandao mikubwa zaidi ya ndani. Ndani ya chini ya saa moja, nilinunua kijitabu cha safari hamsini za ndege za ndani kwa punguzo la asilimia 60.

Bila kikomo cha muda. Bila kikomo cha siku. Bila vizuizi. Sharti moja tu: kuzitumia ndani ya mwaka mmoja.

Nilifanya vivyo hivyo na makampuni ya hoteli, Uber Taxi na makampuni ya kukodisha magari, kisha nikaandaa ratiba ya kweli ya vituo, njia, lakini si nyakati.

Nilikuwa tayari.

Ulikuwa mafanikio yangu ya kwanza ya kweli. Ishara ya kwanza kwamba nilijua jinsi ya kusonga. Amerika huwatuza wale wanaotenda, si wale wanaosubiri.

Kampuni ilipoona muamala huo, ilifanya kile ambacho utamaduni wa Kimarekani hufanya kila mara: ilikagua uaminifu.

Je, ningeweza kusimamia mwaka mzima wa kusafiri bila kukoma?
Je, ningeweza kukabiliana na matukio yasiyotarajiwa, umbali na dharura? Je, nilikuwa ninajitegemea?

Kwa sababu hiyo, kabla ya kuondoka, nilirekebisha jambo jingine muhimu:

Nilihakikisha nina kikomo cha mkopo cha kila mwezi cha angalau dola 100,000 kwenye kadi yangu ya mkopo.

Haikuwa kwa ajili ya kutumia. Ilikuwa kwa ajili ya kuonyesha kwamba tungeweza kuzisimamia. Wamarekani hufikiri hivi: kama huna uhuru wa kujitegemea, huna uhuru. Na kama huna uhuru, huwezi kupimwa.

Tangu wakati ule, mpango haukuwa tena kazi niliyopewa. Ulikuwa ujumbe wa maisha.

NA SASA TUNASAFIRI KWELI

Alaska ni sehemu ya Marekani kwa jiografia tu. Ni ulimwengu mwingine.

Ni mahali ambapo wanawake hutoweka bila kuacha alama. Ambapo malalamiko hayafiki kamwe yanakokwenda. Ambapo miji ni visiwa vya ustaarabu tu katikati ya bara la porini.

Juneau ulikuwa mtihani wangu wa kwanza: mji mkuu usio na barabara inayouunganisha na sehemu nyingine ya nchi. Kipande cha Amerika kisichohisi kama Amerika.

Hapa nilianza kuelewa jambo fulani: safari isingekuwa ya kijografia. Ingekuwa ya kibinadamu.

KUNDI 1 (Juzuu I)

Alabama – Alaska – Arizona – Arkansas – California – Colorado – Connecticut – Delaware – Florida – Georgia

KUNDI 2 (Juzuu II)

Hawaii – Idaho – Illinois – Indiana – Iowa – Kansas – Kentucky – Louisiana – Maine – Maryland

KUNDI 3 (Juzuu III)

Massachusetts – Michigan – Minnesota – Mississippi – Missouri – Montana – Nebraska – Nevada – New Hampshire – New Jersey – New Mexico

KUNDI 4 (Juzuu IV)

New York – Washington

KUNDI 5 (Juzuu V)

North Carolina – North Dakota – Ohio – Oklahoma – Oregon – Pennsylvania – Rhode Island – South Carolina

KUNDI 6 (Juzuu VI)

South Dakota – Tennessee – Texas – Utah – Vermont – Virginia – West Virginia – Wisconsin – Wyoming

FLORIDA

Florida ni kitendawili kilicho hai.

Ni jimbo ambalo dunia inaliona kama mahali pa likizo: fukwe, jua, bustani za burudani, mitende, vinywaji vya kokteli, bahari za joto,

Miami, Orlando, Tampa. Rangi kila mahali. Sura ya furaha isiyokoma.

Lakini wanaoishi huko wanajua kwamba Florida pia ni: – umaskini sugu – kodi za nyumba zisizobebeka – ukosefu mkubwa wa usawa – utalii unaowinda watu – dhoruba za kila msimu – kazi za msimu – jamii dhaifu – ukatili wa majumbani wa kiwango cha juu mno – wazee walioachwa pembezoni.

Ni jimbo lenye nyuso mbili: picha ya kadi ya posta kwa mtalii na uhalisia kwa wanawake wanaolishikilia lisimame. Huko Florida, kutokuwepo kwa wanawake hakuzungumzwi sana. Kunajificha chini ya mchanga, bahari na matabasamu ya lazima. Lakini kunaonekana wazi pale, kila siku.

Mwanamke anayestawi hutoweka kwa sababu ya mzigo wa kijamii, hali ya kutokuwa na uhakika isiyoisha, huduma zisizotosha, majukumu yasiyoonekana yanayoendesha uchumi bila kutambuliwa.

Ni kutoweka kwa kiutendaji, si kwa kiishara.

Mlezi wa Wazee – miaka 52

Florida ni nyumba ya wastaafu ya Amerika. Mamilioni ya wazee wanaishi hapa, wengi bila familia, wengine wakiwa na matatizo makubwa ya afya.

Si taasisi zinazowategemeza: ni wanawake.

Yeye ni mlezi, msaidizi wa afya, mfanyakazi wa nyumba ya wazee. Mara nyingi hufanya kazi katika mazingira magumu: zamu ndefu, mishahara midogo, wagonjwa wagumu, vituo binafsi vinavyobana matumizi katika kila kitu, na majukumu makubwa mno.

Lazima anyanyue miili, atoe dawa, asafishe, aogeshe, asikilize, atulize, ashikilie.

Hana muda kwa ajili yake mwenyewe. Hana pesa za kuweka akiba. Maisha yake yanazunguka udhaifu wa wengine.

Kutokuwepo kwake ni kwa kimwili: hakuna siku hata moja iliyo yake kweli.

Asipokuwepo, hakuna atakayechukua nafasi yake. Mfumo hauwezi kujijendesha bila yeye, lakini unajifanya unaweza.

Mhudumu wa Mgahawa wa Eneo la Kitalii – miaka 26

Florida hustawi kwa utalii. Utalii hustawi kwa wanawake.

Anafanya kazi katika migahawa, hoteli, baa, hoteli za mapumziko, bustani za burudani, kasino, klabu za ufukweni. Hana ratiba: ana zamu. Hana utulivu: ana misimu. Hana taaluma: anajinusuru tu.

Maisha yake ni: – matabasamu ya lazima – maombi yasiyokoma – bakshishi inayoamua mwezi – wateja wenye kiburi – mameneja wanaomweka mwingine mahali pake kwa dakika moja – kazi ya kihisia isiyokoma.

Usiku huamka akiwa amechelewa, amechoka. Asubuhi inayofuata, anaanza tena.

Kutokuwepo kwake ni kwa kimaadili: kwa watalii hayupo. Yeye ni huduma, si mtu.

Anaiona bahari kila siku lakini si kwa ajili yake.

Mwanamke Mhamiaji wa Maeneo ya Ndani –

miaka 31

Mbali na fukwe na miji ya kisasa iko Florida halisi: mashamba, vitalu vya kioo, miji midogo na maskini, kazi za mikono.

Mwanamke mhamiaji – mara nyingi kutoka Amerika ya Kusini au Haiti – hubeba kila kitu ambacho jimbo halitaki kuonyesha: – kusafisha nyumba – kilimo – kufungasha vyakula – huduma za malipo duni – kulea watoto bila mkataba – zamu za usiku katika moteli. Wanaogopa mamlaka, wanaishi kwa kidogo, na wanatuma pesa nyumbani. Wengi wako peke yao, wengine wakiwa na watoto wadogo wa kulea katika mitaa migumu.

Kutokuwepo kwake ni kwa kiuchumi na kwa kilugha: hazungumzi Kiingereza vizuri, hajui jinsi ya kuomba msaada, hana haki za kweli. Mfumo unamtumia. Na asipohitajika tena, unamtupa.

Yeye ndiye mwanamke anayeiweka Florida safi bila Florida kukiri kwamba yupo.

Mwanamke Anayeishi na Dhoruba –

miaka 37

Florida inaishi chini ya tishio la kudumu la vimbunga. Kila msimu huleta wasiwasi: maandalizi, kufunga, kusubiri, matumaini.

Dhoruba inapopiga, ni nani anayelinda nyumba, watoto, nyaraka, kile kidogo tulicho nacho? Daima ni yeye.

Wanawake wengi wanaishi katika: – nyumba zinazohamishika – nyumba za kupanga zilizochakaa – maeneo hatari ya pwani – mitaa ya pembezoni.

Kila kimbunga kinamaanisha: kuhamishwa, kupoteza kazi, kuondoa maji sakafuni, kuokoa kile kidogo kilichobaki.

Na mara nyingi hilo linamaanisha kufanya hivyo peke yake.

Kutokuwepo kwake ni kwa kimazingira: Serikali inahidi ulinzi, lakini ni wao wanaopigwa zaidi, wakilazimika kuporomoka na kuanza upya kutoka sifuri. Kwa kila dhoruba wanapoteza kitu ambacho hakuna anayeweza kukifidia: nguvu, muda, utulivu wa akili.

Hitimisho – Florida

Florida inaishi katika mgongano wa kudumu: mwanga kamili na giza kamili. Utalii wa kimataifa na hali duni ya wenyeji. Utajiri unaonekana na umaskini wa kinfumo.

Wanawake hapa hawatoweki ghafla usiku mmoja. Hufifia polepole, kati ya zamu, joto, vimbunga, wateja, wazee, watoto, kazi zisizo na uhakika, na gharama ya maisha isiyobebeka.

Kutokuwepo kwa wanawake huko Florida si tukio. Ni mchakato.

Upunguzaji usiokoma wa nguvu, muda, heshima na kutambuliwa.

Mfumo unaendelea kuishi kwa sababu yao, lakini unajifanya kana kwamba hawapo.

Tafakari – Florida

Florida inafundisha jambo moja rahisi: kutokuwepo kwa mwanamke kunaweza kuwa na rangi.

Hakuhitajiki baridi ya Alaska, historia ya Alabama, wala ukali wa Arizona ili kumfuta mwanamke.

Wakati mwingine inatosha: – mtalii asiyeona – mzee anayetegemea wengine – mwajiri anayenyonya – kimbunga kinachochukua kila kitu – mshahara usiotosha kamwe – kodi ya nyumba isiyowezekana – utamaduni usiotambua kazi

isiyoonekana. Florida ni mahali ambapo wanawake hufanya kazi juani lakini huishi kivulini.

Na ndiyo sababu iko katika juzuu hii. Kwa sababu inaonyesha ukweli: hata mahali penye furaha zaidi duniani panaweza kuwa katili zaidi kwa wale wanaopashikilia pasimame.

GEORGIA

Georgia ni jimbo lenye pande mbili: la kisasa juujuu, la kale moyoni.

Atlanta inakwenda kasi: teknolojia, viwanja vya ndege, muziki, vyuo vikuu, biashara za watu weusi, siasa za kitaifa. Sehemu nyingine ya jimbo, hata hivyo, imebaki imesimama: mashambani, viwanda vya chakula, dini, uhafidhina, umaskini usiobadilika.

Ni eneo lililoandika historia ya haki za kiraia, lakini limewaacha nyuma wanawake wake wengi.

Georgia haiwafuti wanawake kwa ukatili unaoonekana. Inawafuta kwa uzito wa mila, kwa umaskini usioyumba, kwa majukumu ya familia yasiyogawanywa, kwa kazi ngumu yenye malipo duni inayoonekana kuwa ya kawaida.

Hapa, wanawake ni nguzo, injini, kitovu. Na hasa kwa sababu hiyo, wanachukuliwa kuwa jambo la kawaida, wanachukuliwa kuwa jambo la kawaida, wanatumiwa, wanatwikwa mizigo kupita kiasi, wanapuuzwa katika maamuzi.

Georgia ni jimbo linaloishi juu ya mabega ya wanawake na linajifanya kana kwamba mzigo huo ni wa asili.

Mwanamke wa Sekta ya Chakula – miaka 30

Georgia ni moja ya makao makuu ya sekta ya kuku na nyama ya Amerika. Viwanda vikubwa mno, mistari ya uzalishaji isiyoisha, zamu ngumu, mazingira ya baridi, kelele zisizokoma.

Mwanamke anayefanya kazi hapa anakabiliana na: – marudio yanayochosha – mikato, mibano, maumivu sugu – usimamizi usiokoma – shinikizo la muda wa uzalishaji – mikataba dhaifu – mishahara isiyopanda kamwe.

Sekta ya chakula haisimami kamwe: si kwa ugonjwa, si kwa ujauzito, si kwa matatizo ya familia.

Asipokuwepo, mtu mwingine atachukua nafasi yake ndani ya nusu saa. Hakuna anayeuliza kwa nini. Hakuna anayeangalia kile anachobeba mabegani.

Kutokuwepo kwake ni kwa kiviwanda: amepunguzwa kuwa kipande cha mashine. Namba inayopaswa kufanya kazi. Si maisha yanayopaswa kueleweka.

Mwanamke wa Jamii za Watu Weusi – miaka 48

Katika Georgia ya watu weusi, wanawake ni kila kitu: mama, mfanyakazi, kiongozi, tegemeo la kiroho, kumbukumbu ya kihistoria.

Ni yeye anayetegemeza familia pana, anayefanya kazi ndani na nje ya nyumba, anayewalea watoto na mara nyingi wajukuu pia, anayeshikilia jamii nzima pamoja wanaume wanapotoweka kwa sababu ya kazi zisizo na uhakika, ugonjwa, gereza au msongo wa mawazo.

Ana jukumu kubwa mno, lisilotambuliwa kamwe.

Huko Atlanta anafanya kazi katika: – shule– huduma za afya– ofisi– huduma za umma– usafiri– usaidizi. Katika Kusini ya vijijini, hata zaidi: – kilimo– maduka– makanisa– kuwatunza wazee– msaada usio rasmi kwa familia zilizovunjika

Kutokuwepo kwake ni kwa kijamii: kila mtu anamtumia, kila mtu anam dai, lakini hakuna anayemweka katikati ya maamuzi.

Yeye ndiye mwanamke anayetegemeza watu wote bila kuruhusiwa kamwe kuporomoka.

Mwanamke Anayeishi Kati ya Imani na Udhibiti –

miaka 44

Georgia ni moja ya majimbo ya kidini zaidi Amerika. Kanisa hapa si kiroho: ni mpangilio wa kijamii.

Kwa wanawake wengi, imani ndiyo nafasi yao pekee ya kupumua. Lakini wengi wamenaswa na mfumo huo huo.

Majukumu magumu yasiyobadilika: – mke mtiifu– mama aliyepo– mwanamke wa heshima– mwanajamii hai

Sheria kali: – usionyeshe udhaifu – usiichafue familia – usimpinge mwanaume hadharani – usiache majukumu ya kimapokeo.

Kwa wanawake wengi, dini ni kimbilio. Kwa wengine, ni udhibiti.

Kutokuwepo kwake ni kwa kitamaduni: hawezi kuonyesha kweli yeye ni nani kwa sababu jamii inampa picha iliyokwisha kuamuliwa. Anatabasamu kwa lazima, si kwa kuchagua.

Mwanamke Asiyeonekana wa Viungani – miaka 32

Nje ya Atlanta, muda unakwenda polepole. Miji midogo, huduma chache, shule duni, na karibu hakuna usafiri.

Wanawake hapa wanaishi maisha yaliyojaa matatizo madogo yasiyo na suluhisho: – mishahara midogo – kodi za nyumba zinazopanda – shule zisizotosha – huduma za matibabu zilizo mbali – uraibu ulioenea – ukosefu wa fursa – kazi za mwili au zinazojirudia.

Wanafanya kazi katika maduka makubwa, migahawa ya vyakula vya haraka, maghala, kazi za usafi, na maduka ya mtaani. Kila mwezi ni vita vya kifedha. Kila mwaka unaonekana sawa na uliopita.

Kutokuwepo kwake ni kwa kimaeneo: anaishi mahali pasipobadilika na pasipomruhusu kubadilika.

Amenaswa si na mlango uliofungwa, bali na jiografia nzima isiyosogea.

Hitimisho – Georgia

Georgia ni jimbo linalokutaka ujue wapi pa kuangalia. Ukiangalia Atlanta, unadhani unaona usasa. Ukiangalia Kusini ya vijijini, unaona historia ya kale. Ukiangalia viwanda, unaona sehemu ngumu zaidi ya uchumi. Ukiangalia jamii, unaona dhiki iliyojificha kama hali ya kawaida.

Wanawake hapa hawatoweki ghafla. Huchakaa polepole chini ya: – mila ngumu – kazi nzito – majukumu waliyolazimishwa – umaskini laini – majukumu makubwa mno – jamii zinazodai mengi na kutoa kidogo.

Kutokuwepo kwa wanawake huko Georgia si pengo. Ni mzigo.

Mzigo ambao wanawake huubeba bila kulalamika kamwe kwa sababu hakuna mtu karibu nao aliyewazoesha kusikilizwa.

Tafakari – Georgia

Georgia inaonyesha ukweli mchungu: kuna majimbo ambako wanawake hawafutwi kwa kiwewe, bali kwa mazoea.

Ni kawaida yeye kustahimili. Ni kawaida yeye kufanya zaidi. Ni kawaida yeye kuwa kila mahali. Ni kawaida yeye kutoporomoka. Ni kawaida yeye kutabasamu hata akiwa amechoka.

Na kitu kinapokuwa “kawaida,” kinaacha kuonekana.

Georgia inafundisha kwamba kutokuwepo kunaweza kujengwa na mila yenyewe: ukatili wa wazi hauhitajiki, jukumu la kijamii lililolazimishwa kwa miongo linatosha.

Wanawake hapa hawaombi kuonekana. Wanaomba tu wasimezwe na mfumo wanaoutegemeza.

Na hili linatosha kuliweka katikati ya juzuu hii.

HAWAII

Hawaii ni udanganyifu maridadi zaidi nchini Marekani.

Kwa dunia, ni peponi: fukwe, maji ya rangi ya feruzi, kuteleza juu ya mawimbi, hali ya hewa kamilifu, kadi za posta, utalii wa kwenye katalogi. Rangi kila mahali, utulivu wa juujuu, mandhari ya kustaajabisha.

Lakini Hawaii halisi ni tofauti kabisa: – gharama ya maisha isiyobebeka kupita kiasi – mishahara midogo – umiliki wa ardhi uliojilimbikiza mikononi mwa wachache – utalii unaomeza rasilimali – jamii za wenyeji zilizosukumwa pembezoni – utambulisho uliofutwa au kuuzwa – umaskini uliojificha nyuma ya mandhari kamilifu.

Wanawake hapa hawatoweki kwa sababu ya ukatili unaoonekana wazi. Hutoweka kwa sababu wanaishi katika ardhi inayouza picha moja kwa dunia na kuficha nyingine kwa wale wanaoishi ndani yake.

Kutokuwepo kwao ni kwa pande mbili: – hawaonekani katika takwimu za utalii – hawaonekani katika simulizi ya kitamaduni ya Kimarekani.

Hawaii haiwafuti wanawake kwa pigo moja. Inawafuta kwa polepole. Kwa uchumi. Kwa utalii usioacha nafasi. Kwa utambulisho ulioibwa.

Mwanamke wa Ukarimu – miaka 34

Hawaii hustawi kwa utalii. Wahudumu wa mapokezi, wahudumu wa mikahawa, wasafishaji wa vyumba, huduma ya chakula vyumbani, spa, na shughuli za kitalii. Wanawake ndio moyo wa mfumo huu hapa.

Anafanya kazi katika mazingira yanayoonekana kamilifu, lakini kwa vitendo ni: – kasi kubwa – mishahara midogo – madai yasiyokoma – saa zisizowezezana – mameneja wanaodai tabasamu la lazima – wateja ambao mara nyingi humchukulia kama “sehemu ya kifurushi.”

Anaishi na matatizo mawili ya kudumu:

1. kodi za nyumba zisizokubalika (wengi hushiriki nyumba na watu 3-4)

2. gharama ya maisha iliyopita kiasi (kila kitu kinagharimu mara mbili ya

bara kuu)

Peponi ya asili iko pande zote, lakini maisha yake ni mbio za kila siku dhidi ya gharama.

Kutokuwepo kwake ni kwa kiuchumi: anafanya kazi katika peponi asiyoweza kuimudu.

Mwanamke Mzawa wa Hawaii – miaka 29

Mwanamke mzawa ndiye moyo wa Hawaii na mtu aliye katika hali duni zaidi.

Historia iko wazi: ukoloni, kupoteza ardhi, kulazimishwa tamaduni, utalii unaovamia. Maisha yake ni mizani kati ya mila, familia, kazi, na upinzani wa kitamaduni.

Mara nyingi anafanya kazi katika sekta muhimu: – shule – huduma za afya – msaada wa jamii – programu za kijamii – kilimo cha jadi – mipango ya kitamaduni.

Ana jukumu kubwa mno lakini halitambuliwi. Utamaduni wake unauzwa kwa dunia kama ngano za kienyeji: ngoma, muziki, na alama zilizogeuzwa kuwa burudani ya watalii.

Kutokuwepo kwake ni kwa kitamaduni: utambulisho wake unaonyeshwa lakini hauheshimiwi.

Yupo kila mahali kama picha, hayupo popote kama sauti.

Mwanamke Anayetegemeza Familia za Vizazi

Vingi – Miaka 46 Huko Hawaii, kuna familia nyingi za vizazi vingi: si kwa sababu ya mila, bali kwa lazima ya kiuchumi.

Vizazi vitatu katika nyumba moja, mara nyingi ndogo: babu na bibi, wazazi, watoto, ndugu.

Mwanamke hapa ndiye uti wa mgongo wa muundo huu: –
anafanya kazi – anapika – anawatunza watoto – anawasaidia
wazee – anakuwa daraja kati ya lugha tofauti – anaweka hesabu –
anakabili matatizo bila msaada.

Ana muda mchache mno wa kupumzika. Karibu hana nafasi yake
binafsi. Mzigo mkubwa wa kihisia.

Kutokuwepo kwake ni kwa kinyumbani: kila mtu anamtegemea,
lakini hakuna anayemwona kama alivyo kweli.

Familia ni nguvu yake na ngome yake ya kifungo.

Mwanamke Anayeishi Kati ya Upweke na Maumbile – 32

miaka

Nje ya Honolulu na hoteli za kitalii kuna funguvisiwa lenye sura
nyingi: visiwa vya mbali, vijiji vidogo, jamii zilizotengwa.

Hapa kazi ni: – kilimo– uvuvi– matengenezo– huduma ndogo–
shule za msingi– utunzaji wa jamii.

Mwanamke anaishi maisha yanayoonekana rahisi ukiyatazama
kutoka bara la Amerika. Ni magumu: usafiri mdogo, huduma za
afya zilizo mbali, karibu sifuri ya fursa, uraibu ulioenea, bei za juu
mno, na upweke wa kiakili ulio wa kawaida.

Kutokuwepo kwake ni kwa kijiografia: anaishi nje ya ramani za
mamlaka na za fikra za taifa.

Maumbile ni uzuri na upweke.

Hitimisho – Hawaii

Hawaii ni mahali ambapo kila kitu ni pacha: uzuri na taabu, utajiri
na umaskini, picha na uhalisia, utalii, na kung’olewa mizizi.

Wanawake hapa hawafutwi na misiba, bali na uchumi. Na historia. Na utalii unaovamia. Na gharama ya maisha inayopona. Na simulizi kamilifu inayoonyesha kila kitu isipokuwa wao.

Kutokuwepo kwa wanawake huko Hawaii kunasababishwa na: – utambulisho ulioibwa – kazi yenye malipo duni – utamaduni uliouzwa – familia zenye mzigo mzito – kukosa nafasi binafsi – mustakabali usio na uhakika.

Hawaii inaonekana nyepesi. Si nyepesi.

Tafakari – Hawaii

Kila jimbo linaonyesha sura tofauti ya kutokuwepo. Huko Hawaii, kutokuwepo kuna rangi ya bahari, umbo la mchanga, sauti ya mila inayonyonywa.

Hapa mwanamke anaonekana kama picha na haonekani kama mtu. Anatumika katika matangazo ya utalii, katika ngano za kienyeji zinazouzwa kwa wageni, katika picha kamilifu za hoteli za kitalii.

Lakini maisha yake halisi ni: – ghali – yanayochosha – yaliyojaa majukumu – yaliyojaa maafikiano – karibu bila maendeleo ya kijamii.

Hawaii inafundisha kwamba hata peponi inaweza kujengwa juu ya kutokuwepo kwa wale wanaoishi humo.

Na ndiyo sababu jimbo hili liko katika kitabu: si kama mahali pa ndoto, bali kama ushahidi kwamba dunia hutazama juujuu na kuwapuuza wale wanaoushikilia uhalisia usianguke.

IDAHO

Idaho ni jimbo linaloishi kivulini. Halipigi kelele, halivuti umakini, na karibu kamwe halizungumzwi na sehemu nyingine ya Amerika.

Ni milima, kilimo, viazi, mifugo, baridi, umbali, ukimya. Ni ardhi tajiri kwa maumbile na maskini kwa fursa. Jimbo ambako muda unakwenda polepole, na maisha ya wanawake polepole zaidi.

Idaho haiwafuti wanawake kwa ukatili wa kuvutia macho. Inawafuta kwa upweke, dini ngumu, ukosefu wa huduma, umbali wa kijiografia, umaskini uliotawanyika, na utamaduni unaochukulia kuwa jambo la kawaida kwamba wanawake hushikilia kila kitu pamoja. Kutokuwepo kwa wanawake hapa ni zao la jiografia: nafasi ni kubwa mno, rasilimali ni chache, jamii zimefungwa.

Mwanamke wa Kilimo – miaka 36

Idaho hustawi kwa kilimo na ufugaji. Wanawake daima wamekuwa sehemu ya mnyororo wa uzalishaji. Hawaitwi “msaada,” lakini kwa sababu bila wao, hakuna kinachofanya kazi.

Anafanya kazi mashambani, mazizini, akisimamia nyumba na watoto, mara nyingi bila kutenganisha kazi na maisha binafsi.

Kuamka kabla ya alfajiri, wanyama, maji ya baridi, usafi, mavuno, milo inayoandaliwa kwa ajili ya kila mtu. Hakuna siku za mapumziko. Hakuna malipo ya pekee. Yote ni “familia.”

Kutokuwepo kwake ni kwa kiuchumi: anafanya kazi kama mwanaume, lakini rasmi “hafanyi kazi.”

Haonekani katika mishahara, nyaraka, au takwimu. Yupo tu katika juhudi.

Mwanamke wa Mkanisa ya Kihafidhina – miaka 42

umri

Idaho ina uwepo mkubwa wa dini, mara nyingi wa kihafidhina. Hapa, wanawake lazima waishi mifano maalum: mama, mke, mtu wa ibada, mkimya, mwenye heshima, aliyepo daima.

Jamii inatazama. Inahukumu. Inasahihisha.

Hawezi kumudu kutoka nje ya jukumu lake: kila mkengeuko ni doa kwa familia. Kutokuwepo kwake ni kwa kitamaduni: hatoweki kimwili; anatoweka ndani ya jukumu alilopewa.

Yupo kila mahali, lakini hawezi kujieleza.

Mwanamke wa Kazi Zisizoonekana – Miaka 30

Nje ya mashamba na makanisa kuna miji midogo: Nampa, Idaho Falls, Pocatello.

Hapa mwanamke anafanya kazi kama: – keshia– msafishaji– mhudumu wa kituo cha simu– muuzaji dukani– mfanyakazi wa mgahawa wa vyakula vya haraka– msaidizi wa shule.

Kazi zinazotegemeza jamii nzima lakini hazijengi taaluma, haziruhusu kukua, wala hazihakikishi usalama.

Kutokuwepo kwake ni kwa kijamii: maisha yake hayachukuliwi kuwa “muhimu” na siasa, hayaingii katika programu za maendeleo, hayaonekani katika mijadala ya umma.

Yeye ndiye mwanamke anayeiweka Idaho ya “kawaida” juu ya maji, yule ambaye hakuna anayemzungumzia.

Mwanamke Anayeishi Katika Umbali – miaka 51

Huko Idaho, nyumba na jamii ziko saa nyingi mbali. Barabara ndefu, hospitali za mbali, shule chache, na maduka machache.

Mwanamke anayeishi hapa anakabili: – upweke wa kiakili – baridi kali – huduma za afya zilizo mbali – muda usio na mwisho wa kusubiri msaada – maisha ya nyumbani kabisa – uraibu ulioenea – umaskini uliojificha. Dharura ikitokea, yuko peke yake. Akiwa na tatizo, anasubiri. Akichoka, hakuna anayeona.

Kutokuwepo kwake ni kwa kijiografia: anatoweka katika umbali. Yupo, lakini nje ya ramani.

Hitimisho – Idaho

Idaho ni jimbo la misitu, milima, na ukimya. Na katika ukimya, wanawake hupotea kwa urahisi zaidi.

Kutokuwepo kwake si kashfa, si habari, si takwimu. Ni pengo la kila siku linalosababishwa na: – majukumu magumu yasiyobadilika – maisha mazito ya vijijini – jioografia ngumu – uchumi dhaifu – dini inayolazimisha na haisikilizi.

Idaho haijeruhi kwa kelele. Inajeruhi kwa kutojali.

Tafakari – Idaho

Kila jimbo lina namna yake ya kutokuwepo. Huko Idaho, kutokuwepo kunachukua umbo la umbali.

Hapa mwanamke hasukumwi nje ya mfumo: mfumo haumwoni hata kidogo.

Haonekani kwa sababu anaishi mahali ambapo hakuna kinachofika: hakuna habari, hakuna huduma za afya, hakuna siasa, hakuna fursa.

Idaho inaonyesha kwamba msiba hauhitajiki ili kufuta uwepo wa wanawake. Inatosha ardhi inayokwenda polepole kuliko maisha.

Na ndiyo sababu jimbo hili liko katika juzuu hii: kwa sababu kutokuwepo kwake hakupigi kelele lakini kuna uzito kama mlima.

ILLINOIS

Illinois ni jimbo la tofauti kali. Chicago ni jiji kuu kubwa mno, moyo wa viwanda na fedha wa Magharibi ya Kati. Jitu la kitamaduni, lenye vurugu, ubunifu, na mgawanyiko. Sehemu nyingine ya jimbo ni hadithi nyingine: mashambani, miji midogo, kilimo, umaskini uliojificha, na fikra za kihafidhina.

Ni eneo pacha: jiji kuu na mashambani, usasa na kudidimia, fursa na kushindwa, vyuo vikuu, na mitaa iliyotelekezwa.

Huko Illinois, wanawake hawatoweki kwa sababu moja tu. Hutoweka kwa sababu lazima wasawazishe dunia nyingi mno tofauti, mifumo mingi mno iliyovunjika, madai mengi mno ya kila siku yasiyokwisha kamwe.

Kutokuwepo kwake ni kwa kimjini, kivijijini, kiuchumi, na kijamii. Kunategemea mahali anapoishi, lakini matokeo ni yale yale: anabeba mzigo, si kutambuliwa.

Mwanamke wa Mitaa Migumu ya Chicago –

miaka 32 Chicago ina miji miwili ndani ya mmoja: ule unaonekana katika filamu na ule ambao hakuna anayetaka kuutazama.

Yeye anaishi katika wa pili. Mitaa ambako: – vurugu ni jambo la kawaida– shule ni dhaifu– maduka yanafungwa– huduma za afya

ni ghali mno– serikali haifiki– polisi hufika kwa kuchelewa au hufika vibaya.

Anafanya kazi popote anapoweza: migahawa ya vyakula vya haraka, maduka makubwa, usafi, malezi ya watoto yenye malipo duni, msaada mdogo. Tatizo lake si moja: ni kumi kwa wakati mmoja. Watoto wa kuwalinda, kodi ya kulipa, usafiri wa polepole, ratiba zisizowezekana, mazingira ya uhasama.

Kutokuwepo kwake ni kwa kimjini: anaishi katika jiji maarufu duniani ambalo kamwe halimtazami.

Mwanamke wa Hospitali na Zahanati – miaka 44

Illinois ina baadhi ya vituo muhimu zaidi vya matibabu nchini. Nyuma ya majina hayo ya kuvutia kuna maelfu ya wanawake: wauguzi, mafundi, wahudumu, walezi, na wafanyakazi wa msaada.

Wao ndio wanaoweka vitu vifuatavyo juu ya maji: – vyumba vya dharura – idara zilizojaa kupita kiasi – wagonjwa dhaifu – zamu za usiku – dharura zisizokoma.

Ni kazi isiyokupa nafasi ya kupumua, inayokuchakaza kimwili na kiakili.

Kutokuwepo kwake ni kwa kiutendaji: akisimama, mfumo mzima unaporomoka, lakini sauti yake haina uzito sawa na kazi yake.

Yeye ndiye mwanamke anayemtibu kila mtu bila mtu yeyote kumtibu yeye.

Mwanamke wa Vijijini – miaka 50

Nje ya Chicago na mbali na vyuo vikuu kuna Illinois ya vijijini ambayo wachache wanaijua: mashamba makubwa, barabara tupu, shule ndogo, hospitali za mbali.

Wanawake hapa wanaishi uhalisia mgumu: – kilimo cha msimu – maisha ya nyumbani kabisa – jamii zilizofungwa – huduma chache – uraibu ulioenea miongoni mwa wanaume – upweke wa kiakili. Hana fursa. Hana njia mbadala. Hana mtandao wa msaada.

Kutokuwepo kwake ni kwa kimaeneo: anatoweka katika umbali, si kwa sababu hana thamani, bali kwa sababu anaishi mahali ambapo dunia haiwezi kufika.

Mwanamke Mlatina wa Huduma – miaka 29

Illinois ina jamii kubwa mno ya Walatino, hasa Chicago na viungani mwake vya viwanda.

Wanawake wahamiaji ndio nguzo isiyoonekana ya sekta nzima: – huduma za chakula – usafi – kuwatunza wazee – hoteli – viwanda vidogo – kulea watoto wa wengine – usambazaji.

Anafanya kazi kwa bidii. Anapata kidogo. Anafanya kazi mbili. Anazungumza Kiingereza kadiri anavyoweza. Analea watoto wake peke yake, au karibu peke yake.

Yeye ndiye mwanamke anayewawezesha wengine kuishi kwa starehe bila kamwe kupata nafasi hiyo hiyo.

Kutokuwepo kwake ni kwa kiuchumi na kilugha: hana sauti, hana ulinzi, hana muda wa kulalamika.

Hitimisho – Illinois

Illinois ni jimbo tata na lenye mzigo mzito. Hakuna aina moja tu ya kutokuwepo kwa wanawake. Kuna angalau nne, zote tofauti, zote halisi:

– ya mjini – ya afya – ya vijijini – ya uhamiaji

Mandhari hubadilika, lakini matokeo hayabadiliki: wanawake hufanya kila kitu ambacho Dola imeacha kufanya.

Na wakati anaposhikilia, anatoweka. Illinois haiwafuti wanawake kwa sababu inawapuza. Inawafuta kwa sababu inawachukulia kuwa jambo la kawaida.

Tafakari – Illinois

Kila jimbo linaonyesha ukweli. Illinois inaonyesha huu:

Hata mwanamke anapokuwa kila mahali, anaweza kukosekana katika kila kitu chenye maana.

Yupo katika zamu za hospitali, katika mitaa maskini, katika mashambani yaliyotengwa, katika kazi zisizoonekana za uchumi wa Kilatino.

Yupo katika kila kazi muhimu, lakini ametengwa na kila meza ambapo mustakabali wa Dola unaamuliwa.

Kutokuwepo kwa wanawake huko Illinois kunalingana na mchango wao: kadiri wanavyostahimili zaidi, ndivyo wanavyoonekana kidogo.

Na ni mlinganyo huu hasa wenye kasoro unaoifanya sura hii kuwa ya lazima.

INDIANA

Indiana ni jimbo linaloishi kwa mazoea, si kwa mabadiliko. Ni Amerika ya Kati, ile isiyoingia kwenye habari, isiyodai chochote, inayoendelea na siku yake kana kwamba kila kitu kitabaki vile vile.

Ni ardhi ya: – Ukristo wa kihafidhina – kilimo – miji midogo – viwanda vya mitambo – barabara kuu zisizo na mwisho – mwendo

wa polepole usiosamehe uchovu. Si jimbo linalolipuka. Ni jimbo linalomaliza. Siku baada ya siku.

Wanawake hapa hawatoweki kwa sababu ya kiwewe kinachoonekana wazi. Hutoweka kwa sababu lazima wakabiliane na muundo ambao haukubuniwa kwa ajili yao: familia, kazi, dini, majukumu magumu yasiyobadilika, jamii ndogo, matarajio mazito.

Kutokuwepo kwa wanawake huko Indiana ni jambo la kawaida.

Kunakubalika kijamii. Kana kwamba ni jambo la asili kwa wanawake kuwa wa daraja la pili.

Mwanamke wa Kiwandani – miaka 33

Indiana imejaa viwanda: magari, injini, vipuri, mashine. Mistari mirefu ya uzalishaji, inayojirudia, yenye kelele.

Mwanamke hapa anafanya kazi katika: – uunganishaji – ukaguzi – mistari ya uunganishaji – udhibiti wa ubora – maghala ya viwanda.

Mwendo mgumu, zamu zinazochosha, mwili unaochakaa.

Mishahara inatosha, lakini haikomboi. Maisha yanabaki yale yale: nyumbani → kiwandani → nyumbani.

Kutokuwepo kwake ni kwa kimwili: kazi inammaliza kabla ya umri wa miaka arobaini. Maumivu, mgongo, mikono, magoti. Mwili unaobeba sahihi ya mfumo wa uzalishaji.

Yeye ndiye mwanamke anayezalisha injini ya Amerika bila kuweza kumudu kile anachokijenga.

Mwanamke wa Makanisa ya Kiinjili – miaka 45

umri

Indiana ni moja ya majimbo ya kidini zaidi katika Magharibi ya Kati. Mekanisa ya kiinjili yako kila mahali, yenye jamii zilizoshikamana na majukumu yaliyoainishwa wazi.

Hapa, wanawake wanaishi ndani ya mpaka maalum: – mke – mama – mwalimu – uwepo wa ibada – kielelezo cha maadili cha familia.

Tatizo si imani. Tatizo ni udhibiti wa kijamii unaoizunguka.

Akitengana, anahukumiwa. Akibadilisha maisha yake, anatengwa. Asipofuata sheria, anakuwa mfano mbaya.

Kutokuwepo kwake ni kwa kitamaduni: hawezi kujionyesha kama alivyo, bali tu kama anavyopaswa kuwa.

Yupo kila mahali, lakini daima kama jukumu alilolazimishwa.

Mwanamke wa Vijijini – miaka 51

Nje ya miji midogo na viwanda kuna Indiana ya vijijini: mashamba makubwa, nyumba zilizotawanyika, jamii ndogo, ukimya mrefu.

Wanawake hapa wanaishi bila msaada: – madaktari wachache – hakuna usafiri – maduka ya mbali – shule zenye rasilimali kidogo kabisa – kazi za kilimo za msimu – majukumu yote ya nyumbani.

Hana nafasi ya ziada. Hana kinga ya usalama. Hana njia mbadala. Kutokuwepo kwake ni kwa kijiografia: anaishi mbali mno na kila kitu, na hakuna anayejenga huduma za kumfikia.

Ni Amerika ya polepole, iliyosahaulika, na yeye amenaswa humo.

Mwanamke wa Huduma za Chini Kabisa – miaka 29

Katika miji ya Indiana – Fort Wayne, Evansville, South Bend – wanawake hutegemeza kazi ambayo hakuna anayetaka kuiona:

– keshia mwenye malipo duni – msafishaji – mhudumu katika migahawa ya vyakula vya haraka – mlezi wa wazee – mfanyakazi wa duka la mtaani – mlezi wa watoto asiye rasmi

Anafanya kazi sana, anapata kidogo, na anaishi daima katika mwezi unaofuata.

Tatizo lake si la kifedha tu. Ni la kiakili: haoni mustakabali. Haoni kukua. Haoni uwezekano wowote wa kuboresha maisha.

Kutokuwepo kwake ni kwa kijamii: ni muhimu katika maisha ya kila siku ya kila mtu na wakati huo huo anachukuliwa kama anayeweza kubadilishwa kwa dakika moja.

Hitimisho – Indiana

Indiana ni jimbo lililosimama tuli. Na katika nyakati za kusimama tuli, wanawake hupotea njia haraka zaidi.

Hakuna mapinduzi makubwa hapa, hakuna mageuzi makubwa, hakuna msukumo wa mabadiliko.

Mwanamke anategemeza: familia, kazi, jamii, dini.

Na wakati anaposhikilia, anatoweka. Kutokuwepo kwake kumetengenezwa kwa hali ya kawaida: si habari, si kashfa, si dharura.

Ni upunguzaji wa polepole na unaoendelea.

Tafakari – Indiana

Kila jimbo lina namna yake ya kutokuwepo. Huko Indiana, ni namna ya mazoea.

Hapa mwanamke anafika na kuishi na kutoonekana kunakotokana na nguvu tatu: – mila – kazi isiyonekana – jamii zinazohukumu badala ya kusikiliza.

Hali ya kawaida inakuwa kifungo. Jukumu linakuwa utambulisho. Juhudi zinakuwa wajibu.

Indiana inafundisha kwamba kutokuwepo kwa wanawake kunaweza kujengwa bila nia mbaya: inatosha mtu yeyote asiulize kamwe mwanamke yuko vipi kweli.

Na ndiyo sababu jimbo hili liko katika kitabu: kwa sababu msiba hauhitajiki ili kumfuta mtu. Maisha ya kila siku yanatosha.

IOWA

Iowa ni kitovu cha kilimo cha Amerika. Mapana yasiyo na mwisho ya mahindi, soya, mashamba, maghala ya nafaka, barabara zilizonyooka, nyumba za mbali. Kwa nje, linaonekana kama jimbo rahisi: kazi, familia, ukimya. Lakini wanaoishi humo wanajua kwamba urahisi ni kinyago. Nyuma yake kuna utata ambao hakuna anayeueleza.

Iowa si la kisasa wala si la nyuma: limesimama tuli. Kusimama tuli kulikoimarika, kwa kilimo, kwa uhafidhina, kwa vitendo. Jimbo ambako mzunguko wa ardhi huamua kila kitu, na wanawake lazima wajizoeshe kwa mwendo usiozingatia maisha yao.

Hapa, wanawake hawatoweki kwa sababu ya matukio makubwa. Hutoweka kwa sababu ya uchovu usiokoma, majukumu

yasiyobadilika, kukosa njia mbadala, ardhi kubwa na tupu inayomeza muda wao, nguvu zao, na utambulisho wao.

Kutokuwepo kwa wanawake huko Iowa ni kwa kikilimo, kinyumbani, na kiakili. Ni kutoweka kwa polepole ambako hakuna anayekuona kwa sababu kunaonekana “kawaida.”

Mwanamke wa Shambani – miaka 37

Yeye “hasaidii” shambani. Yeye anafanya kazi daima.

Anaamka kabla ya alfajiri, anawakusanya wanyama, anaandaa vifaa, anatumiza mazao, anasafisha, anapika, anapanga, anaendesha gari, anatengeneza. Ni mzunguko usio na mwisho: msimu baada ya msimu, mwaka baada ya mwaka.

Hana mshahara. Hana saa za kazi. Hana ulinzi.

Kazi inachukuliwa kuwa “familia,” na kwa hiyo inatoweka katika takwimu, hesabu, na kutambuliwa.

Kutokuwepo kwake ni kwa kiuchumi: anafanya asilimia 50 ya kazi, lakini haonekani popote.

Ni muhimu, lakini hayupo katika nyaraka.

Mwanamke Anayeishi Kati ya Dini na

Jamii – miaka 45 Mekanisa katika miji midogo ya Iowa yana ushawishi zaidi kuliko serikali. Yanaamua majukumu, tabia, na mipaka. Na kwa wanawake, maandishi ya mchezo ni yale yale daima:

– mama – mke – mtu wa heshima – anayeshiriki katika jamii – asiyetoka mstarini kamwe

Hawezi kutengana bila unyanyapaa. Hawezi kubadilisha maisha yake bila kukosolewa. Hawezi kujionyesha dhaifu bila “kuingiliwa” na jamii.

Kutokuwepo kwake ni kwa kitamaduni: utambulisho wake si wake, ni wa jamii.

Anaishi ndani ya jukumu, si ndani yake mwenyewe.

Mwanamke wa Kazi za Ujira wa Chini – miaka 31

Katika miji ya ukubwa wa kati – Des Moines, Cedar Rapids, Davenport – wanawake hushikilia kazi zinazotegemeza jimbo zima:

– keshia – msafishaji – mhudumu wa mgahawa – wafanyakazi wa migahawa ya vyakula vya haraka – wafanyakazi wa nyumba za wazee – walezi wa watoto – walezi wa wazee wenye malipo duni

Zamu ndefu, mishahara midogo, sifuri ya kupanda daraja.

Maisha yake ni jumla ya juhudi ndogo: ratiba zilizobanwa, watoto, gharama, petroli, kodi zinazopanda, mishahara isiyobadilika kamwe. Kutokuwepo kwake ni kwa kijamii: bila yeye kila kitu kinasimama, lakini hakuna anayemchukulia kama mtu muhimu katika uchumi.

Anachukuliwa kuwa anaweza kubadilishwa hata kama kwa kweli hawezi kubadilishwa.

Mwanamke Anayeishi Katika Umbali – miaka 52

Iowa ni kubwa mno. Kuna nyumba zilizo dakika 30, 40, au 50 kutoka duka kubwa. Zahanati inaweza kuwa saa moja ya safari kwa gari. Shule ni chache. Usafiri karibu haupo kabisa.

Mwanamke anayeishi hapa anakabili: – baridi kali – dharura bila msaada – magonjwa anayoyashughulikia mwenyewe – upweke wa kiakili – jukumu lote la nyumba na watoto – ukosefu wa vichocheo, mitandao, jamii za karibu.

Kitu kikitokea, hakuna mtu kwa saa nyingi. Akivunjika kihisia, hana mtu wa kumweleza. Akiwa na tatizo, analishughulikia kadiri anavyoweza.

Kutokuwepo kwake ni kwa kijiografia: anatoweka katika umbali. Umbali ambao dunia haiuoni kwa sababu haiuishi.

Hitimisho – Iowa

Iowa ni jimbo linalostawi kwa kazi ya kimya. Ardhi haipigi sauti. Wala wanawake wanaoishikilia.

Kutokuwepo kwao ni kwa kila siku: si cha kushtua, si kinachoonekana, si kinachoripotiwa. Wanategemeza familia, shamba, kazi, na jamii. Na wakati wanapojitegemeza, wanatoweka ndani ya wajibu.

Iowa haiwafuti wanawake. Haiwatazami tu.

Tafakari – Iowa

Kila jimbo linafunua upande wa kutokuwepo. Huko Iowa, kutokuwepo kunachukua umbo la hali ya kawaida yenye uzito.

Ni wazo kwamba “imekuwa ikifanywa hivi daima,” kwamba wanawake lazima wategemeze, si kudai, kwamba taabu yao ni ya asili, kwamba sauti yao si muhimu kama ardhi, familia, mwendo wa kilimo.

Iowa inafundisha kwamba kutokuwepo kwa wanawake hakuhitaji ukatili. Mila isiyohojiwa inatosha.

Na ndiyo sababu ni sehemu ya kitabu: kuonyesha Amerika isiyobadilika na wanawake wanaolipa gharama ya kutosonga kwake.

KANSAS

Kansas ni nafasi kubwa, tupu. Mashamba, upepo, barabara zilizonyooka, upeo wa milele. Kwa wengi, ni mlango tu wa kupita kati ya majimbo muhimu zaidi. Kwa wanaoishi humo, ni jiografia inayounda maisha yao: upweke, mila, kazi ya kilimo, jamii ndogo zinazobadilika polepole, kama zinabadilika kabisa.

Kansas haiwau wanawake kwa ukatili unaoonekana. Inawaua kwa marudio, upweke, kukosa njia mbadala, utamaduni usiosogea hata inchi moja.

Ni jimbo ambako kila kitu kina uzito: barabara, umbali, dini, kazi ya kilimo, hukumu ya jamii.

Mwanamke hapa hatoweki kwa sababu ya tukio. Anatoweka kwa sababu ya mwendo. Mwendo ambao kamwe haumweki katikati.

Mwanamke wa Mashamba Makubwa – miaka 38

Kansas hustawi kwa kilimo cha kiviwanda. Mashine kubwa mno, mavuno makubwa, na kazi isiyo na mwisho.

Hapa, wanawake ni sehemu muhimu ya mnyororo wa uzalishaji: – wanaendesha magari – wanatunza wanyama – wanasimamia hesabu za familia – wanaandaa milo kwa ajili ya kila mtu – wanafuatilia nyakati, mbegu, mavuno – wanafanya matengenezo – wanatunza nyumba na watoto.

Anafanya kazi kama mwanaume, mara nyingi zaidi. Lakini rasmi, yeye ni “mama wa nyumbani.”

Kutokuwepo kwake ni kwa kiuchumi: anazalisha thamani, lakini haonekani katika mapato, nyaraka, au takwimu.

Ni nguzo isiyotambuliwa.

Mwanamke wa Jamii Ndogo – miaka 47

Miji midogo ya Kansas hufanya kazi kama viumbe vilivyofungwa. Kila mtu anamjua mwenzake. Kila mtu anamsema mwenzake. Kila mtu anamhukumu mwenzake. Wanawake wanaishi majukumu magumu yasiyobadilika: – mama – mke – mtu wa ibada – uwepo wa kudumu kanisani – tegemeo la jamii – kushiriki katika shule za mahali.

Hawezi kubadilisha maisha yake bila kutazamwa. Hawezi kuporomoka bila kubandikwa jina. Hawezi kujitengeneza upya bila kuhukumiwa.

Kutokuwepo kwake ni kwa kitamaduni: si mali yake mwenyewe; ni mali ya jamii.

Hayuko huru: yupo kwa ajili ya kazi.

Mwanamke Anayefanya Kazi katika Huduma za Chini Kabisa – 33

miaka

Katika miji ya ukubwa wa kati – Wichita, Topeka, Overland Park – wanawake hufanya kazi za msingi za jamii:

– keshia – msafishaji – mfanyakazi wa duka la vyakula – mhudumu wa mgahawa – mfanyakazi wa nyumba ya wazee – msaidizi wa shule

Anafanya kazi kwa bidii, anapata kidogo. Hana kukua, hana taaluma, hana zana.

Maisha yake yametengenezwa kwa: zamu zisizo thabiti, watoto wa kuwatumza, huduma duni za umma, na kodi ya nyumba inayomeza nusu ya mshahara wake.

Kutokuwepo kwake ni kwa kijamii: anafanya kila kitu, lakini kwa Dola yeye si kipaumbele.

Anaweza kubadilishwa. Na hilo ndilo linalomfuta.

Mwanamke Anayeishi Katika Umbali – miaka 53

Kansas ni kubwa mno. Nyumba zilizotawanyika, barabara zisizo na mwisho, miji iliyotenganishwa na makumi ya kilomita.

Mwanamke anayeishi hapa anakabili upweke kamili: – hospitali za mbali – shule nadra – usafiri duni – majirani wachache – karibu hakuna msaada wa kijamii.

Majira ya baridi ni marefu. Majira ya joto ni makali. Na kila kitu — kila tatizo — kinamwangukia yeye.

Gari likiharibika, anasubiri. Akihitaji daktari, anaendesha gari kwa saa nyingi. Akiporomoka kihisia, hana mtandao wa msaada.

Kutokuwepo kwake ni kwa kijiografia: anatoweka katika eneo ambalo halikujengwa kumlinda, bali kupitwa tu.

Hitimisho – Kansas

Kansas ni jimbo rahisi. Lakini urahisi wake ni wa kudanganya. Nyuma ya ukimya, mashamba, upepo, na mitaa tupu kuna mapambano yasiyokoma ambayo hakuna anayeyaona.

Hapa, wanawake hutegemeza kila kitu kinachoweka jimbo juu ya maji: ardhi, nyumba, familia, jamii, kazi.

Na wakati anaposhikilia, anatoweka.

Kutokuwepo kwake kumetengenezwa kwa: – majukumu magumu yasiyobadilika – upweke – kazi ya kilimo isiyo na jina – huduma za chini kabisa – umbali wa kiakili na kimwili. Kansas haiwafuti wanawake kwa kiwewe. Inawafuta kwa mazoea.

Tafakari – Kansas

Kila jimbo linafunua namna ya kutokuwepo. Kansas inafunua iliyo kimya kuliko zote: ile iliyojengwa na jioografia na mila.

Hapa mwanamke anaweza kuishi maisha yake yote ndani ya jukumu, ndani ya umbali, ndani ya kazi isiyotambuliwa, bila kamwe kupata muda au nafasi ya kufikiria yeye ni nani kweli.

Kansas inafundisha kwamba kutokuwepo kwa wanawake hakuhitaji ukatili au umaskini uliokithiri. Inatosha ardhi isiyobadilika na utamaduni usiosikiliza.

Na ndiyo sababu jimbo hili liko hapa: kuonyesha jinsi Amerika ya vijijini inavyowabebesha wanawake mzigo bila kamwe kukiri.

Ferdinando Frega